

Rigsgjældskontoret har et noget mere, om jeg maa bruge det Udtryk, fækkeligt Tilnit. Hvad der dog for mig er Hovedsagen, er, at de tre andre Bestyrelsesmedlemmer skulle vælges af Debitorerne. Det er dem, som vor Finantsminister — det er sandt, det er Hans Majestæt Kongens Finantsminister — vælger selv. Det vil altsaa sige, at i Sverige vælges Flertallet af Debitorerne, nemlig Kreditforeningerne, og det er dog noget Andet end det, vi læse i det her foreliggende Forslag § 13, som bestemmer, at hele Bestyrelsen skal vælges af Regjeringen. Jeg holder ikke saa meget af at bruge dette Udtryk „Kongen“; thi efter vor Grundlov er det Ministeriet, vi have at holde os til, og det er ogsaa Ministeriet, der i Virkeligheden kommer til at udøve denne Myndighed. I den svenske Bank skulle altsaa de tre Bestyrelsesmedlemmer vælges af Debitorerne, og hvad Revisionen angaar, faae vi af § 19 at vide, at den udelukkende vælges af de laantagende Banker, altsaa er det ogsaa der Debitorerne, som komme frem. Efter det Forslag, som her foreligger, skal Formanden udnevnes af Finantsministeren, et andet Medlem af Indenrigsministeren og kun de to af Bestyrelsesmedlemmerne af de laantagende Banker. Hvad er Generalforsamlingen efter den svenske Lov? Det er Hypothekbanken selv, atter de laantagende Banker. Det er noget Andet end den Generalforsamling, som vi kjende her af § 14, og som ikke en Gang har Forslagsret. Jeg maa sige, at jeg tror ikke, at den høitærede Minister har været heldig i sit Forsøg paa at bygge denne Lov over den svenske. Det synes, som om vore svenske Brødre have nok saa megen Kjærlighed til Selbstyre som den nuværende høitærede Finantsminister. Men nu skulle vi da se, hvorledes denne Bank da har virket til den store Velsignelse baade i Fortid og Nutid — jeg kommer ogsaa til Nutiden efter at have gennemgaaet lidt af Fortiden; — vi have en ret god Veiledning dertil i den Beretning, der er afgivet af den svenske almene Hypothekbank i 1885, efterat den altsaa har virket i 25 Aar. Den gjør helt igjennem Rede for, hvorledes Udlaanene ere foregaaede, til hvilken Kurs de ere udstedte, og jeg skal derom tillade mig at fremkomme med nogle Tal. Banken begyndte sin Virksomhed i 1861; det var ikke i nogen god Pengetid, og den udstedte da et Laan paa 32 Mill. Kr. til 4½ pCt. og til en Kurs af 92½, det vil svare til Noget som en Kurs af 80 med en Rente af 4 pCt. for vort Bedkommende. Jeg tror ikke — jeg erindrer det forøvrigt ikke nøiagtigt — at den nørrejydske Kreditforening var saa

langt nede paa den Tid; men under alle Omstændigheder vil det vise sig ved de senere Tal, jeg skal fremkomme med, at Stillingen ingenlunde falder ud til Fordel for den svenske Bank, der udbød sine Obligationer til en Kurs af 92½ uden dog at kunne sælge dem. Ikke en Gang til en Rente af 4½ pCt. og til en Kurs af 92½ kunde den sælge dette Beløb af 32 Mill. Kroner. I 1864, da Forholdene vare blevne endnu daarligere, udstedte den et 5 pCt. Laan paa 30 Mill. Kr. til en Kurs af 88¼; men heller ikke det vilde rigtig gaa; den maatte da gribe til den saakaldte Kapitalrabat, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa, det vil sige, Kursen kunde ikke naas, og jeg forstaar det saaledes, at man gav et Tillæg i Penge, idet man ved en særlig Lov fik Tilladelse til at optage et Laan, som de benyttede til denne Kapitalrabat. Altsaa ikke en Gang med en Rente af 5 pCt. og til en Kurs af 88¼ var man i Stand til at sælge de 30 Millioner. I 1869 optog man fremdeles et Laan paa 20 Mill. Kr., men da var Forholdet blevet noget bedre, ligeledes til 5 pCt. til en Kurs af 93½. I Begyndelsen af Halvfjerdserne forbedrede det sig jævnt fremad; i 1870 blev man endnu ved 5 pCt.s Rente, — det er hele Tiden Renten, jeg taler om; Laanet var paa 30 Mill. Kr., da var man naaet til en Kurs af 96. I 1871 fremdeles 30 Mill. til 5 pCt., da var man naaet til Pari. Det blev saaledes ved med, om end ikke at gaa jævnt fremad, saa dog med at staa stille ved den samme gode Pris, indtil vi komme til 1877, saa blive Forholdene atter daarligere; det var jo den Tid, da vi jo ogsaa her hjemme havde det store Rabalder, men selv i de bedre Tider, da man, det nødes jeg dog til at sige, i nogle og Halvfjerdts ikke blev staaende ved 5 pCt., men gik til 4 pCt., kunde man med denne Rente naae til en Kurs af mere end 86. Nu kunne jo ærede Medlemmer sammenligne vore bedste Kreditforeningsobligationers Kurs i samme Aar, og det forekommer mig, at da den høitærede Finantsminister, som det forekommer mig, har bygget sin Lov over det svenske System, som han forøvrigt, efter min Mening, har misforstaaet og, som han mener, har vist sig velsignelsesrig, saa burde han, hvad der vilde have været særdeles oplysende, i sine Motiver have oplyst, til hvilke Kurser de forskjellige svenske Laan vare udgaaede, sammenlignet med Kreditforeningslaanene her til Lands; saa havde vi haft en udmærket Maalestof for Sammenligningen. Saadan stiller Forholdet sig efter den Undersøgelse, jeg har haft Leilighed til at anstille. Den høitærede Finantsminister kan jo imødegaa